

Den folkekirkelige Udviklingsfond 2021

Budgetfølgegruppen vedrørende fællesfonden har holdt møde den 25. november 2020, hvor ansøgninger til Den folkekirkelige Udviklingsfond 2021 blev drøftet i samråd med repræsentanterne Ole Bjerglund Thomsen og Niels Vincens Grunnet fra Præsteforeningen.

Budgetfølgegruppen indstiller, at der tildeles støtte for i alt 2.208.504 kr. fra årets pulje fordelt på 14 projekter. Idet puljen størrelse er på 2.208.504 kr. medfører dette, at hele puljen for 2021 udmøntes.

Dato: 26. november 2020

Akt nr. 135383

Sagsbehandler
Mads Andersen

INDSTILLING OG BESLUTNING

Budgetfølgegruppen indstiller,

1. At ansøgninger til Den folkekirkelige Udviklingsfond 2021 nr. 3, 6, 8, 11, 12, 16, 18, 20, 23, 25 & 26 tildeles det i ansøgningen fuldt ansøgte beløb. Ansøgning nr. 19, 22 og 34 tildeles et delvist tilsagn, hvor de ansøgte beløb reduceres med hhv. 45.000 kr., 15.000 kr. & 72.216 kr.

Nr.	Projekt	Tilsagn
3	Organist Matthias Geiger: Korværk omhandlende miljøproblematikken.	20.000 kr.
6	Høje Taastrup Provsti: Undersøgelse af muligheden for CO2-neutral udluftning i præstegårde.	104.531 kr.
8	Danske Kirkers Råd: Udvikling af grøn certificeringsordning til kirkegårde.	325.000 kr.
11	Forlaget eksistensen: Interviewbog om grøn omstilling og kirken.	30.000 kr.
12	Hørning, Blegind, Adslev Fællesmenighedsråd: Etablering af en kirkeskov.	267.625 kr.
16	Samvirkende menighedsplejer: Projekt Stop Madspild.	242.000 kr.
18	Bogense Provsti: Kortlægning af CO2-udledningen i provstiet.	80.000 kr.
19	Danske Kirkers Råd: Samtaleprojekt omhandlende fælles initiativer mellem kirken og unge ift. klima og miljø.	350.000 kr.
20	FDF: Etablering af en ny naturkirke på FDF's Friluftscenter Sletten.	75.000 kr.
22	Poul Klenz Larsen KM varmekonsulent: Dokumentation af driftsøkonomi i varmeanlæg, hvor varmepumper indgår.	275.064 kr.
23	Bogense Provsti: Screening af kirkejord mhp. opsætning af solcelleanlæg og vindmøller.	85.000 kr.
25	Vesterbro Sogn: Kirken som frirum for stressramte. Havearbejde, meditation og fællesskab.	50.000 kr.
26	Vor frelser kirke (Aalborg): Etablere af en folkehøve ved kirken.	250.000 kr.
34	Lemvig Provsti: Udbud af et to-dages kursus til nye menighedsråd med introduktion samt fokus på klima og bæredygtighed.	54.284 kr.
Tilsagn i alt		2.208.504 kr.

Baggrund

Den folkekirkelige Udviklingsfond yder økonomisk støtte til initiativer, der fremmer udvikling af folkekirkens arv og virke. Udviklingsfonden er finansieret som en fast bevilling på fællesfonden. Udviklingsfondens pulje for 2021 er på 2.208.504 kr. Midlerne udmøntes til relevante projekter efter ministerens vurdering og beslutning.

Den folkekirkelige Udviklingsfond har til uddeling af tilskud i 2021 modtaget 35 ansøgninger. I behandling af ansøgningerne er der lagt vægt på de kriterier, der fremgår af fondens formål om at støtte projekter og initiativer til udvikling af folkekirkens arv og virke. Vurderingen af ansøgninger har taget højde for følgende seks primære faktorer:

- At projektet tilgodeser årets særlige indsatsområde.
- Nyskabende værdi eller opskalerer tidligere gode erfaringer.
- Sandsynliggør en klar nyttevirkning for folkekirken.
- Bred geografisk udstrækning.
- Omsættelighed til andre dele af folkekirken.
- Inddragelse af frivilligt arbejde.

Budgetfølgegruppen og Præsteforeningens repræsentanter har haft særlig opmærksomhed på projekter, som opfylder det særlige fokusområde for årets tildelinger. Den folkekirkelige Udviklingsfond 2021 har *Klimaet & Kirken* som fokusområde i 2021.

Med indsatsområdet vil Den Folkekirkelige Udviklingsfond 2021 særligt støtte projekter, der har til formål at gøre folkekirken grønnere, mere klimavenlig og mere bæredygtig.

Der er i årets vurdering blevet taget forbehold for, at Den folkekirkelige Udviklingsfond generelt ikke støtter rene driftsudgifter og udgivelser af bøger og cd'er, medmindre de vurderes at være særligt nyskabende og inspirerende. Ansøgninger fra faste bevillingsmodtagere på fællesfonden henvises til omprioriteringspuljen på fællesfondens budget.

Indstilling

Det indstilles, at 11 ansøgninger tildeles det fuldt ansøgte beløb og 3 ansøgninger tildeles et delvist tilsagn. Når projekter i udgangspunktet tildeles det fulde beløb, er hensigten, at projekter ikke skal forsinkes unødigt af at skulle rejse ekstra midler.

Følgende projekter indstilles til tildeling fra Den folkekirkelige Udviklingsfond 2021:

Nr. 3: Organist Matthias Geiger – Korværk: Kærlighed til jorden – 20.000 kr.

Projektet vil understøtte Sct. Johannes Kirkes (Vejle) arbejde med "Grøn Kirke". Musikken skal belyse et centralt samfundsproblem, miljøproblematikken, på en kunstnerisk måde, som henvender sig til følelseslivet. Projektet henvender sig til både børn og voksne. Korværket opføres af for kor, børnekor, solist og 7 musikere.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte på 20.000 kr. svarende til det fulde ansøgte beløb. Ved behandling af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at projektet inddrager frivillige og skaber et møde mellem kirkelige budskaber, miljøproblematikken og mennesker.

Nr. 6: Høje Taastrup Provsti – Grønt indeklima i præsteboligerne – 104.531 kr.

Ansøgningen omhandler en undersøgelse af muligheden for CO2-neutral udluftning i Folkekirkens præstegårde for at forebygge skimmelsvamp og radon ved at montere solcelleanlæg i tilknytning til eksisterende nyere ventilationsanlæg og udvikle en styring, der tilpasser ventilationen til såvel vejrliget som præstegårdenes særlige brugsmønstre.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte med 104.531 kr. svarende til det fulde ansøgte beløb. I behandlingen af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at projektet tilvejebringer ny viden, hvor erfaringerne vil være omsættelige til mange af folkekirkens præstegårde.

Nr. 8: Grøn Kirke - Danske Kirkers Råd – GRØN KIRKEGÅRD – 325.000 kr.

Projektet vil udvikle en tjekliste/certificeringsordning til kirkegårde, som gerne vil arbejde med et øget fokus på bæredygtighed. Tjeklisten udvikles i samarbejde med gravere, kirkegårdsledere og ERFA-grupper, som allerede arbejder med bæredygtighed på kirkegårdene. Tjeklisten skal som udgangspunkt rumme ca. 50 punkter, hvoraf man skal opfylde hovedparten for at certificeres som GRØN KIRKEGÅRD.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte med 325.000 kr. svarende til det fulde ansøgte beløb. I behandlingen af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at projektet kan tilvejebringe et konkret arbejdsredskab for kirkegårdens ansatte, der kan inspirere menighedsråd og frivillige tilknyttet folkekirken.

Nr. 11: Forlaget eksistensen – Interviewbog: Grøn omstilling & kirken – 30.000 kr.

Projektet vil udarbejde en interviewbog til belysning af spørgsmålet: *Kan Folkekirken og kristendommen spille en særlig rolle for den grønne omstilling?* Bogen henvender sig til den almindelige dansker med interesse for natur og klima og skal omfatte 10-20 interviews med eksperter indenfor: Natur, klima, etik og teologi.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte på 30.000 kr. svarende til det fulde ansøgte beløb. Ved behandling af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at projektet kan være med til at afdække, mere dybdegående, hvilken rolle folkekirken kan spille ift. den grønne omstilling.

Nr. 12: Hørning, Blegind, Adslev Fællesmenighedsråd – Femhundredårsskoven – 267.625 kr.

Projektet vil etablere en kirkeskov på en lille del af menighedsrådenes jord i Adslev på 4 ha. (3 ha. skov, en lille sø og blomsterenge). Skovrejsningen vil gøre energiforbruget i fællesmenighedsrådets 3 kirker klimaneutralt.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte på 267.625 kr. svarende til det fulde ansøgte beløb. Ved behandling af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at af indkomne ansøgninger, der alle fokuserede på skovetablering, var dette projekt det mest helstøbte.

Nr. 16: Samvirkende menighedsplejer – Stop Madspild – 242.000 kr.

Projektet vil i nogle sogne dreje sig om fællesspisning med mad fra lokale butikker, i andre vil det handle om at uddele poser med mad til særligt trængende. Der udvælges fire sogne, som Samvirkende Menighedsplejer vil

samarbejde med, omkring udviklingen af et stop madspild projekt, der er tilpasset til deres forhold. To på Sjælland og to i Jylland.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte på 242.000 kr. svarende til det fulde ansøgte beløb. Ved behandling af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at projektet kan være med at løfte et landsdækkende problem.

Nr. 18: Bogense Provsti – Kortlægning af CO2-udledningen i provstiet – 80.000 kr.

Kortlægningen af CO2-udledningen for Bogense provsti vil blive foretaget af Energitjenesten i Danmark, og der vil blive udarbejdet et tilhørende katalog over mulige indsatser. Der forventes 30-40 forslag, som kan reducere CO2-udledningen med 70%.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte på 80.000 kr. svarende til det fulde ansøgte beløb. Ved behandling af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at projektet adskiller sig fra andre kortlægninger ved, at projektet også vil indregne CO2 aftryk for landbrug på kirkens jorder. Budgetfølgegruppen understreger tilmed, at det er positivt, at projektet sigter mod at reducere CO2-udledningen i provstiet med 70%, men at denne målsætning ikke er gældende for folkekirken generelt.

Nr. 19: Danske Kirkers Råd –Grøn og Ung Kirke – 350.000 kr.

Side 5

Akt nr. 135383

Projektet vil benytte den lokale sognekirke som platform for samtaler og fælles initiativer mellem kirken og unge omhandlende: Ansvar, forandring og håb for fremtiden ift. klima og miljø. Getsemane Kirke i Horsens er valgt som udviklingskirke i projektets første fase. Erfaringer herfra spredes i projektets anden fase, via Grøn Kirke og andre netværk. Projektet skaleres således op fra at være et lokalt forankret projekt til at blive til et metodisk afprøvet projekt til inspiration for andre.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte på 350.000 kr. svarende til et delvist tilsagn, hvor det ansøgte beløb reduceres med 45.000 kr. Ved behandling af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på projektets mulighed for at møde unge og skabe en konstruktiv og reflekteret dialog samt at engagere unge som frivillige.

Nr. 20: FDF –Slettens grønne katedral – 75.000 kr.

Ansøgningen omhandler, at FDF ønsker at opføre en friluftskatedral ved Friluftscenter Sletten. Katedralen, bestående af seks sæt store søjler og hvælvinger, skal tages i brug for første gang ved FDFs landslejr i 2022. Siden kan den bruges af overnattende på Friluftscenter Sletten – årligt har centret ca. 50.000 overnatningsdøgn for unge med ledere, lærere og præster på f.eks. konfirmandophold og studieture.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte på 75.000 kr. svarende til det fulde ansøgte beløb. Ved behandling af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at frivilligt arbejde i udpræget grad indgår i projektet, samt at projektet er nyskabende.

Nr. 22: Poul Klenz Larsen – Varmepumper i Danske Kirker – 275.064 kr.

Projektet skal dokumentere driftsøkonomien i en række eksisterende varmeanlæg, hvor varmepumper indgår, som et centralt element. Resultaterne kan inspirere menighedsråd og deres rådgivere til at benytte varmepumper i nye og eksisterende varmeanlæg, der giver særlige udfordringer i middelalderkirker og ældre præstegårde. Resultaterne bliver sammenfattet i en vejledning, som vil være tilgængelig på den digitale arbejdsplads (DAP) for stifter, provstier og menighedsråd.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte på 275.064 kr. svarende til et delvist tilsagn, hvor det ansøgte beløb reduceres med 15.000 kr. Ved behandling af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at projektet tilvejebringer nyttig viden, hvor erfaringerne vil kunne bruges og udveksles blandt alle menighedsråd, der ønsker at undersøge muligheden for at benytte varmepumper i nye og eksisterende varmeanlæg.

Nr. 23: Bogense Provsti – Screening af kirkejord mhp. opsætning af solcelleanlæg og vindmøller – 85.000 kr.

Side 6
Akt nr. 135383

Projektet vil gennemføre en screening af kirkejord i Fyens Stift med henblik på at undersøge, hvilke jorder der egner sig til opsætning af primært solcelleanlæg og sekundært vindmøller. Der udarbejdes to konkrete eksempler på etablering af solcelleanlæg/vindmøller og en tilhørende drejebog.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte på 85.000 kr. svarende til det fulde ansøgte beløb. Ved behandling af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at projektet tilvejebringer ny viden, der kan bidrage til en grøn omstilling på folkekirkens jorde.

Nr. 25: Vesterbro Sogn – Stressfri i Folkekirken – 50.000 kr.

Projektet vil udvide Vesterbro Sogns tilbud til om et frirum til stressramte til Lutherkirken på Østerbro i København. Tilbuddet der udvides består af havearbejde, meditation og fællesskab med fokus på genbrug, bæredygtighed og biodiversitet.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte på 50.000 kr. svarende til det fulde ansøgte beløb. Ved behandling af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at projektet fremmer den grønne dagsorden samtidig med, at projektet hjælper mennesker med helbredsmæssige udfordringer.

Nr. 26: Vor frelser kirke (Aalborg) – Folkehaven – 250.000 kr.

Projektet vil etablere en folkehaven ved Vor Frelser Kirke i Aalborg. Folkehaven kommer til at blive et nyt byrum bestående af 20-40 plantekasser, en samtalepavillon, et redskabsskur samt borde og bænke.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte på 250.000 kr. svarende til det fulde ansøgte beløb. Ved behandling af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at projektet skaber et samarbejde mellem kommunen og folkekirken, helt nede på lokal plan. Derudover understøtter projektet samspillet og livet, der kan opstå mellem byliv og kirke.

Nr. 34: Lemvig Provsti – Det gode menighedsrådsarbejde – Klima og bæredygtighed – 54.284 kr.

I forbindelse med opstart af de nye menighedsråd vil Lemvig Provsti starte menighedsrådssamarbejdet med at udbyde et to-dages kursus, hvor menighedsrådene bliver introduceret til menighedsrådsarbejdet, hvor de bl.a. skal arbejde med klima og bæredygtighed, så det bliver en naturlig del af arbejdet.

Budgetfølgegruppen indstiller projektet til at modtage støtte på 54.284 kr. svarende til et delvist tilsagn, hvor det ansøgte beløb reduceres med 72.216 kr. Ved behandling af ansøgningen lagde budgetfølgegruppen vægt på, at projektet allerede fra opstart af menighedsrådsarbejdet søger at integrere den grønne dagsorden i arbejdsangene.

Økonomi

Side 7

Akt nr. 135383

Udviklingsfondens pulje for 2021 er på 2.208.504 kr. Ved imødekommeelse af de indstillede projekter vil hele puljen for 2021 være udmøntet.

Budgetfølgegruppen indstiller, at ansøgning nr. 3, 6, 8, 11, 12, 16, 18, 20, 23, 25 & 26 tildeles det i ansøgningen fuldt ansøgte beløb. Ansøgning nr. 19, 22 og 34 tildeles et delvist tilsagn, hvor de ansøgte beløb reduceres med hhv. 45.000 kr., 15.000 kr. & 72.216 kr.

Indstillingen om en reduktion på 45.000 kr., ift. det oprindeligt ansøgte beløb på 395.000 kr., ved ansøgning nr. 19 Danske Kirkers Råd – Grøn og Ung Kirke, kommer af, at budgetfølgegruppen vurderede, at det ansøgte beløb var højt ift. et samtaleprojekt. Reduktionen på 15.000 kr. ved ansøgning nr. 22 Poul Klenz Larsen – Varmepumper i Danske Kirker, ift. det oprindeligt ansøgte beløb på 290.064 kr., kommer af, at man vurderede, at antallet af cases i undersøgelsen kunne nedbringes fra 20 kirker til f.eks. 16. Sidst skyldes reduktionen på 72.216 kr. ved ansøgning nr. 34 Lemvig Provsti – Det gode menighedsrådsarbejde – Klima og bæredygtighed, ift. det oprindeligt ansøgte beløb på 126.500 kr., at man vurderede, at udgifterne til forplejning på kurset kunne dækkes lokalt.

Videre proces

Når ministeren har truffet afgørelse, orienteres budgetfølgegruppen, der sendes meddelelser om henholdsvis tilsagn eller afslag til samtlige ansøgere, og det offentliggøres med en nyhed på ministeriets hjemmeside, hvilke projekter der modtager støtte fra Udviklingsfonden 2021.

I tilsagnsskrivelsen beskrives hvilke betingelser, der er knyttet til modtagelsen af midler. Herunder følger krav til aflæggelse af regnskab og rammer for beskrivelse af arbejdet med projektet, som efterfølgende kan offentliggøres på ministeriets hjemmeside.

Ansøgere vedgår disse betingelser ved at tilbagesende en underskrevet kopi af tilsagnsbrevet.

Bilag:

- Budgetfølgegruppens indstilling vedrørende indsatsområde for Den folkekirkelige Udviklingsfond 2021.
- Pressemeddelelse vedr. udmøntning af Den folkekirkelige Udviklingsfond 2021.
- Ansøgningerne, inklusiv bilag, og øvrige dokumenter kan findes under grupperummet *Udviklingsfonden 2021*, på Den digitale Arbejdsplads, DAP'en via følgende link:
https://intranet.kirkenettet.dk/sites/root/Grupperum/udviklingsfond_en_2021. Derudover kan ansøgningerne, inklusiv bilag, og øvrige dokumenter rekvireres ved ministersekretæren, der har en printet kopi.
- Oversigt over samtlige ansøgninger.